

انتشارات هرمس

تهران، خیابان ولی‌عصر، بالاتر از میدان ونک، شماره ۲۴۹۳ – تلفن: ۸۸۷۹۵۶۷۴

شخصیتها

لُف نیکلایویچ میشکین (Lev Nikolaevich Mishkin)

پارفن روگوژین (Parfen Rogozhin)

لیبدف (Liebedev)

گاواریلا آردالیونوویچ، معروف به گانیا (Gania)

واروارا آردالیوتونوویچ، معروف به واریا (Varia)

ژرزال ایوان فلوروویچ اپانچین (Epanchin)

لیزاوتا پروکوفیونا (Lizaveta Prokofievna)

آگلایا ایوانوونا، آدالیدا ایوانوونا، آلکساندرا ایوانوونا

ناستازیا فیلیپوونا، ایپولیت بوردوفسکی

سه مهمان در خانه ناستازیا فیلیپوونا

(دومین نقشهای آدالیدا، آلکساندرا و ایپولیت)

(دومین نقش واریا)

مادر روگوژین

و یک بچه

صحنه

یک صحنه ثابت. معماری مرموز زیرزمینی. بر روی کف لجن مانند صحنه، صندلیها و مبلها و دیگر اشیای قدیمی فرو رفته‌اند.

ابله

فوریو بوردون

براساس رمان فنودور داستایفسکی

ترجمه: علیرضا زارعی

طرح جلد: واحد گرافیک هرمس

چاپ اول: ۱۳۸۹

تیراز: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: تومان

چاپ و صحافی:

همه حقوق محفوظ است.

سرشناسه: بوردون، فوریو.

عنوان و نام پدیدآور: ابله / نایشنامه‌ای بر پایه طرح نمایشی داوید ماریا تورولدو؛ تنظیم متن

براساس اجرای فوریو بوردون به زبان ایتالیایی و ترجمه فارسی: علیرضا

زارعی.

مشخصات نشر: تهران: هرمس، ۱۳۸۹.

مشخصات ظاهري: ۹۱ ص.

شابک: ۹ ۹۶۴-۳۶۳-۶۷۳-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: این کتاب اقتباسی از کتاب «ابله» داستایفسکی می‌باشد که به صورت

نمایشنامه تهیه شده است.

موضوع: داستایفسکی، فنودور میخائیلوفیچ، ۱۸۲۱-۱۸۸۱ م. ابله — اقتباسها

موضوع: نایشنامه ایتالیایی — قرن ۲۰.

شناخته افزوده: بوردون، فوریو

شناخته افزوده: زارعی، علیرضا، ۱۳۳۸ - ، مترجم.

شناخته افزوده: داستایفسکی، فنودور میخائیلوفیچ، ۱۸۲۱-۱۸۸۱ م. ابله

PQ ۴۸۱۴ / ۴۰۲۱۲۸۹

ردیبندی کنگره: ۸۵۲/۹۱۲

ردیبندی دیوبی: ۱۹۹۲۸۳۳

شماره کتابشناسی ملی: ۱۹۹۲۸۳۳

صحنه اول

رسیدن میشکین

میشکین که دست یک کودک را گرفته، وارد می‌شود. زمانی که به مرکز صحنه می‌رستد، کودک دست میشکین را رها می‌کند و به عقب بر می‌گردد. میشکین با نگاهی سرشار از مهر و محبت و دلواپسی به کودک نگاه می‌کند. اندک حرکتی برای نگهداشت کودک می‌کند اما کودک نمی‌تواند ببیند. از پنجره‌ها، درها، شکافها، سوراخها و گوشه‌وکنار صحنه، چهره‌های دیگر بازیگران هویتا می‌شود که او را تحت نظر دارند.

میشکین [به سمت مردم]: اسم من لف نیکلا بیوچ است؛ از شاهزادگان سلسله میشکین. فکر می‌کنم آخرین بازمانده خاندانم باشم. آخرین بازمانده خاندان میشکین. از کشوری دور دست بازمی‌گردم؛ کشوری با آسمانهای آبی و کوهستانهای سرسبز. سالها در این کشور با کودکان به سربردم. من با کودکان همزیستی خوبی دارم. با آنها خودم را مطمئن و خوشبخت احساس می‌کنم؛ چرا که آنها روحت را شفا می‌بخشند. چقدر می‌خواستم که بقیه زندگی ام را نیز در آنجا سپری کنم؛ اما پزشکم به من گفت که باید به روسيه برگردم؛ به سرزمینی که در آن متولد شده‌ام. بدین‌گونه، تمام دوستانم را رها کردم و به اینجا آمدم. اینک مجبور خواهم شد که در میان بزرگسالان زندگی کنم و به این خاطر دله ره دارم. می‌ترسم که همنشینی با بزرگسالان ارمغانی جز بی‌حوصلگی و خجالت نداشته باشد و شاید مرا غمگین و سرخورده کند؛ ولی این دستور پزشکم است. به من گفت: «این وظیفه توست که به آن عمل کنی. برای همیشه نمی‌توان

روگوژین: چرا؟ هیچ کس دیگه رو نداشتی که خرجتو به عهده بگیره؟
میشکین: قبلش آقای پاولیشف خرجمو می‌داد، اما دو سال قبل
عمرشو به شما داد و از اون به بعد هیچ کس نبود که خرج
دواو در مون مو بده.

لیبدف: منظورتون نیکلای آندریویچ پاولیشفه؟
میشکین: بله، اسم ایشون همین بود.

لیبدف: مرد بزرگی بود. مورد احترام رده‌های بالا بود. اون زمان،
چهار هزار نفر نفعه خور داشت.

روگوژین: به غیر از پاولیشف، هیچ کس دیگه رو نمی‌شناختی؟
میشکین: همسر ژنرال اپانچین که یکی از اقوام دور منه. بعد از مرگ
پاولیشف، به او نامه نوشتم اما جوابی دریافت نکردم.

روگوژین: اینجا تو سن پترزبورگ، کجا می‌خوای بری؟ فکری کردی؟
میشکین: منظورتون اینه که کجا اقامت می‌کنم؟ نمی‌دونم. تا ببینم
چی می‌شه.

روگوژین [با تعجب]: تا ببینم چی می‌شه؟
میشکین: بله.

روگوژین: شرط می‌بندم که همه دار و ندارت تو اون بقچه است. مگر نه؟
میشکین: بله. چیز دیگه‌ای ندارم.

روگوژین: ولی پول که داری؟

میشکین: حققتش رو بخوان، چند کوبک بیشتر نمونده.
روگوژین: پس چطور می‌خوای تو سن پترزبورگ زندگی کنی؟ اینم تا
ببینم چی می‌شه؟

[لیبدف و روگوژین با صدای بلند می‌خندند. میشکین هم با خوشحالی با آنها
می‌خندد.]

روگوژین: اسم من پارفن روگوژین است.
لیبدف: پارفن؟ پس شما یکی از اون روگوژین‌های ...

کودک ماند.» و اینک چه بخواهم چه نخواهم، وظیفه من این است و
تصمیم گرفته‌ام که مصمم و با حسن نیت به آن عمل کنم و در رابطه با
دیگران رفتاری شرافتمدانه در پیش گیرم و با تربیت و مهربان باشم.
[قهقهه‌های تمسخرآلود همگانی آخرین کلماتش را دربرمی‌گیرند؛ خنده‌هایی
و قیح و آزاردهنده. روگوژین و لیبدف از سمت راست صحنه با گستاخی وارد
می‌شوند و به او نزدیک می‌شوند.]

روگوژین: شاهزاده، با اون کت نازکت سرما نخوری!
میشکین: بله، فکر نمی‌کردم اینجا این قدر سرد باشد.

لیبدف: از کجا می‌ایم؟
میشکین: از سوییس.

روگوژین [با استهر]: آقا رو باش!
لیبدف: در سوییس چه کار می‌کردین؟

میشکین: سالها پیش، منو برای معالجه به اونجا فرستادن. من
یک جور بیماری عصبی دارم که گاهی اوقات منو دچار تشنج
می‌کنه و بیهوش می‌شم؛ یه چیزی شبیه به غش. اما اون وقت،
حمله‌ها اون قدر زیاد و شدید بودن که حال و روزمو نمی‌فهمیدم و
به یک نوع نیمه‌ابله‌ی دچار شده بودم. یک زندگی نباتی داشتم
بدون اینکه هیچ درکی از حوادث اطرافم داشته باشم.

لیبدف: پس اونجا شما رو معالجه کردن؟
میشکین: معالجه که چه عرض کنم، ولی خیلی حالم بهتره. این
بیماری به تومویی معالجه نمی‌شه.

لیبدف: آها، فکر می‌کردم. بیهوده شما رو به خرج انداختن. دکترای
خارجی فقط بدن خون مردمو بیکن.

میشکین: خاطر جمع باشین که این در مورد من صدق نمی‌کنه. دکتر
اشنايدر به مدت دو سال خرجمو به عهده گرفت و آخر سر هم
خودش مقداری پول به من داد تا به روسیه برگردم.

لیبدف: آها... پس برای ناستازیا فیلیپوونا بوده؟

روگوژین: چرا بیخودی حرف می‌زنی؟ تو که اونو نمی‌شناسی!

لیبدف: برعکس، می‌شناسم.

روگوژین: روسیه پر از ناستازیا فیلیپووناست. تو چه جونوری

هستی؟! حدس می‌زدم که به محض اینکه برگردم، همچنین کنهای

بهم می‌چسبه.

لیبدف: اسمش ناستازیا فیلیپوونا باراسکووا است و این جوری بگم

که یک بانوی والامقام و در نوع خودش یک شاهدخت واقعی

است. با آفانازی ایوانویچ توچکی رابطه داره. فقط با اون.

سرمايهدار بزرگ و صاحب ملک و املاک، عضو چند شرکت و

کمپانی و به همین دلیل بزرگترین دوست ژنرال اپانچین.

روگوژین: این مرتبیکه لعنتی همه‌چی رو می‌دونه.

لیبدف: همه‌چی رو می‌دونم. لیبدف همه‌چی رو می‌دونه. اون همیشه

فقط با توچکی رابطه داشته. فقط شبها از دور می‌تونی اونو ببینی.

در جای مخصوص خودش در تئاتر بلشوی یا در تئاتر فرانسوی‌ها.

افسرها خیلی چیزا پشت سرش می‌گن، اما هیچ‌کدامشون نمی‌تونن

هیچی رو ثابت کنن. فقط می‌تونن بگن: «ایناهاش، نیگا کنین. اون

همون ناستازیا فیلیپوونای معروفه».

روگوژین: در واقع همین طوره. [به سمت میشکین] می‌دونی شاهزاده،

اولین و آخرین باری که اونو دیدم، در خیابون نفسکی بود. من با

عجله از خیابون رد می‌شدم، با اون پوتینهای چرب و پیراهن کهنه

و گشاد پدرم. داشت از یک مغازه بیرون می‌آمد. به سمت من

چرخید و بدون اینکه منو ببینه، فوراً سوار کالسکه‌اش شد. اما من

خودم رو سوخته احساس می‌کردم. داغدار او برای همیشه. صبح روز

بعد، پدرم دو برگه اوراق بهادر هریک به ارزش پنج هزار روبل به

من داد و گفت: «برو اینارو بفروش، زود پولش رو برام بیار.» من

روگوژین: بله، دقیقاً از اونام.

لیبدف: پرسش! شما پسر اون سمعیون روگوژین، تاجر و شهروند

افتخاری هستین که یک ماه پیش مرد و سرمایه‌ای به ارزش

دو نیم میلیون روبل به جا گذاشت؟

روگوژین: تو از کجا می‌دونی چقدر گذاشت؟! نگاه کن چقدر فضوله.

به هر صورت حقیقت داره که پدرم یک ماه پیش مرده و من تازه‌الآن

از ده خاله‌هام میام. چراکه نه مادرم و نه برادرم به فکر شون نرسیده

که منو قبلاً خیر کنن. مثل گداها بر می‌گردم. تقریباً بدون پاپوش!

لیبدف: ولی الان یک میلیون و خرده‌ای می‌ذاری توی جیبت. بعله آقا!

[از خوشحالی کف می‌زند.]

روگوژین: به تو چه مربوطه؟! حتی اگه با دستات جلوم راه بری، یک پول سیاه به تو نمی‌دم.

لیبدف: و منم دقیقاً همین جوری جلوت راه می‌رم.

روگوژین: حتی اگه یک هفته پشت سر هم جلوم برقصی ...

لیبدف: خوب کاری می‌کنی که به من چیزی نمی‌دی. لیاقتم همینه! اما

من می‌رقصم. می‌رقصم و جلوت سینه‌خیز می‌رم تا وقتی که منو با لگد بندازی بیرون.

روگوژین: نگاه کن! چه آدم کثیفیه! [به میشکین] می‌دونی شاهزاده،

پنج هفته قبل، وقتی از خانه پدریم فرار کردم، با خودم یک بقجه

مثل مال تو داشتم ... و تب شدیدی که اون خدابیامز به ضرب

عصا برام آورده بود. یک هفته بعد، این بلا سرش اوامد. روحش

شاد، اما اون موقع تمام استخونامو خرد کرد و اگه بموقع فرار

نکرده بودم، فکر کنم با اون عصای لعنتیش منو کشته بود!

میشکین [با ناباوری]: این قدر عصبانی شده بود؟

روگوژین: بله، خیلی ... ولی همه‌ش تقصیر خودم بود. ناستازیا

فیلیپوونا چشمامو کور کرده بود و پول پدرم منو فریب داده بود.